

EXPRESS

NIEDZIELNY ILUSTROWANY.

ROK V. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 7 SIERPNIA 1927 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

NR. 217

Nacjonaliści pruscy w Gdańsku techną nienawiścią do Polski, zaogniając swem stano- wiskiem stosunki polsko- gdańskie.

Gdańsk, 7 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Organ rządzących dziś w Gdańsku nacjonalistów pruskich „Danziger Allgemeine Zeitung”, wyprowadzony z równowagi serdecznym przyjęciem pana prezydenta przez ludność Pomorza, a zwłaszcza przez ludność kaszubską, zamieszcza tchnący nienawiścią do Polski artykuł, w którym mówi o dokonanych przez Polskę rabunku Prus Zachodnich, twierdząc przytem, że Prusy Zachodnie i Kaszuby nigdy nie były ziemią polskimi.

Pretensje nasze — pisze „Danziger Allgemeine Zeitung” — do zrabowanych nam przez Polskę prowincji są oparte na prawie. W dalszym ciągu dziennik identyfikuje się z państwem pruskim i oświadcza w jego imieniu: Chcemy mieć z powrotem to, co nam zrabowano, a co zawsze należało do nas, musimy to odzyskać i odzyskamy, albowiem historia nie zna papierowych granic i sztucznych tworów.

Powyższy artykuł, zamieszczony w organie rządzących dziś w m. Gdańskiem i odzwierciedlający panujące w tych sferach wobec Polski nastroje, z pewnością nie przyczyni się do poprawy

stosunków polsko-gdańskich, której konieczność podkreślił przed kilku dniami tak wymownie organ niemiecko-gdańskie go centrum katolickiego „Danziger Landes Zeitung”.

Przytoczone wyżej wywody gdańskiego organu nacjonalistów niemieckich stoją w rażącej sprzeczności ze wspomnianym artykułem pisma centrowego, który w całej opinii publicznej w Polsce wywołał bardzo dodatnie wrażenie.

To też w obustronnym interesie, a przede wszystkim w interesie w. m. Gdańska leżałoby niewątpliwie, gdyby oficjalne czynniki gdańskie zechciały pójść w tej mierze za przykładem polskich kół miarodajnych i potępić tego rodzaju wybrki prasowe, wnoszące tylko niepotrzebne rozdrażnienie i nieufność we wzajemnych stosunkach i utrudniające możliwość porozumienia i zgodnej współpracy.

Przygoda hrabiego w Warszawie.

Ukołysany przez pannę Kazię, spoczął na twardym bruku.

Dancing, szal, parówki „Pod Fuksem” i gorzkie rozczarowanie.

Z Warszawy donoszą:

Posterunkowy 8 komisariatu, przechadzając się wczoraj o świcie przed dworcem Głównym odjazdowym, usłyszał głośne chrapanie.

Głos dobiegał od strony budynku drewnianego, w którym do niedawna mieściły się kasy podmiejskie.

Zaintrygowany policjant rzucił okiem na zaciszny ten kącik i ujrzał wielce roznieglowanego pasażera. Był to mężczyzna w sile wieku, kompletnie pijany. Zdobła go tylko kamizelka, bielezna i para skarpetek.

Odwieziony do komisariatu, obywatel legł na ławie w areszcie i przespał okragłe osiem godzin. Po wytrzeźwieniu, wyraził wielki żal z powodu tego, co zaszło i opowiedział policjantom swe przygody.

Okazało się, że jest to hrabia Apolinary Jaxa - Ziółkowski, właściciel dóbr w Lubelszczyźnie. Przyjechał do Warszawy ze szczerem zamiarem załatwienia ważnych interesów majątkowych i zupełnie przypadkowo poznał na ulicy Widok jaką Kazię, która zaprowadziła go do kabaretu „Victoria”.

Oczywiście hrabia zapomniał o celu podróży. Wie, że pił dużo, tańczył, jeździł taksówką, jadł parówki przed wejściem do pracowni Marjana Fuxa, wreszcie stracił przytomność. Nazwiska, ani adresu Kazi nie zna. Nie rozumie też, w jaki sposób wyłuskano go z ubrania i porzucono na terytorium dworca.

Hrabia miał w portfelu 900 złotych. Poza tem zginał mu złoty zegarek, pierścionek i papierosnica.

Strzały w restauracji berlińskiej.

Krwawa tragedia miłosna w Berlinie.

Berlin, 7 sierpnia.

(Sp. sl. teleg. „Expressu”).

Ubiegłej nocy w jednej z tutejszych nocnych restauracji rozegrała się krwawa tragedia miłosna.

Do lokalu tego o godz. 1-ej w nocy przybył 21-letni Rudolf Dobbartin w towarzystwie swej narzeczonej 18-letniej Elli Blank. Między młodymi dojsć musiało widocznie do kłótni, gdyż zachowanie

się ich w restauracji zwróciło powszechną uwagę.

O godz. 2-ej rozległy się nagle strzały i Blankówna zboczona krwią osunęła się z krzesła na podłogę. Zanim kelnerzy i przerażeni goście zdolali interwenjować, rozległ się drugi strzał. Tym razem Dobbartin strzelił do siebie.

Podłoże tej tragedii narazie nieznane.

Berlin—Nowy-Jork.

Niemcy przygotowują się do lotu transatlantyckiego.

Berlin, 7 sierpnia.

Po pobiciu rekordu długości lotu bez lądowania, lotnicy niemieccy przedszyli energiczne przygotowania do lotu transatlantyckiego Berlin - Nowy Jork.

Techniczne przygotowania do lotu zostały już zakończone i jeżeli pogoda dopisze start odbędzie się już w najbliższych dniach.

Arystokratyczny ślub

syna regenta Horthy'ego z hr. Karolyi.

Budapeszt, 7 sierpnia.

(Specjalna służba teleg. „Expressu”).

W pałacu hr. Karolyi odbył się ceremoniał ślubny młodszego syna regenta Horthy'ego z hrabianką Karolyi.

W uroczystościach wzięli udział regent, rząd, korpus dyplomatyczny i najwyższe sfery budapeszteńskiego towarzystwa.

Przyjdzie kryśka
na matyska.

Różne dają nam korzyści
Past przeróżnych rzesza liczna:
Pasta Urbin buty czyści,
Gibs — do zębów jest praktyczna.

Tylko jedna pasta Pasta
Psu na buty się nie nada,
Apetyt jej stale wzrasta,
Nami tuczy się szkarada!

Ale próżne te napaście,
Będzie koniec owej heczy,
Gdy się samej paście Paście
Wysmaruje... kłębem plecy. W. D.

Łodzianka ofruła się

w warszawskim hotelu.

Warszawski koresp. „Expressu” telefonuje:

Wczoraj o godz. 8-ej wieczorem ofruła się w „Hotelu Narodowym” w Alejach Jerozolimskich 20-letnia Maria Dudzikówna, łodzianka.

Jak ustalono, przybyła ona z Warszawy o g. 7-ej wieczorem.

Powody samobójstwa nieznane. Lekarzom nie udało się zbadać, jakiej trucizny denatka zażyła.

7 śmiertelnych porażen słonecznych w Siedmiogrodzie.

Bukareszt, 7 sierpnia.

Z powodu niesłychanych upałów, panujących w Siedmiogrodzie, zdarzyły się liczne wypadki śmierci.

W samym Siedmiogrodzie zmarło z powodu porażenia słonecznego 4 osoby. W Targu Mures zmarły 3 osoby z tej samej przyczyny.

Katastrofalna powódź w Indiach.

Londyn, 7 sierpnia.

Ostatnie wiadomości z miejscowości, nawiedzonych przez powódź w Indiach wykazują, iż straty są o wiele większe, niż pierwotnie przypuszczano.

W miejscowości Yamhedpur i w okolicach uległo zniszczeniu przeszło 800 domów. Linie kolejowe są nie do użycia na przestrzeni setek kilometrów. Przeprowadzenie ich do normalnego stanu będzie wymagało najmniej czterech tygodni. Ofiary w ludziach są bardzo liczne.

Włosi ostrzelali pociąg francuski.

Paryż, 7 sierpnia.

Na granicy włosko - francuskiej doszło do ponownych ekscesów. Pociąg osobowy, po wyruszeniu ze stacji granicznej Ventimiglia w kierunku granicy francuskiej, został zasypyany strzałami przez włosów. Na szczęście nikt z podróżnych nie odniósł ran. Wśród podróżnych i służby kolejowej wypadek ten wywołał wielkie wrażenie.

Pomnik Henryka Sienkiewicza
w Bydgoszczy.

Ruch kontrrewolucyjny na sowieckiej Białorusi.

Moskwa, 7 sierpnia.

Donoszą z Mińska, iż w okolicach Ihumienia i w lasach nad brzegami Berezyny pojawiły się większe oddziały kontrrewolucyjne. Wysłano tam znaczny oddział wojskowy.

Ucieczka od życia na stos!.. Mistycyzm ludu rosyjskiego otwiera „bramy raju“ przez ogień.

W obronie przed bolszewickim Antychrystem fanatyczne masy giną w płomieniach.

Niedawno obiegła prasę wiadomość, że w pewnej gminie na Syberji 14 zwolenników pewnej sekcji religijnej zamknęło się we wnętrzu cerkwi i żywcem się spaliło, oświadczywszy poprzednio, że składają tę ofiarę, by uwolnić Rosję od Antychrysta: bolszewizmu.

Jak na całym świecie, tak i w Rosji dawnymi czasy stos był stałą instytucją władz przeciw bluźniercom i sekciarzom. Ale w Rosji stosem mniej się posługiwała cerkiew, ile raczej caryzm, aby przez mordy religijne pozbywać się swych wrogów politycznych i ukrzepiać w ludzie swą samodzierżawną władzę.

Tylko w jednym wypadku jest historycznie dowiedzione, że cerkiew posługiwała się stosem; stało się to pod koniec 17-go stulecia, kiedy to mistyk ze Śląska, nazwiskiem Kuhlman, który w Rosji działał, został na publicznym placu w Moskwie na zlecenie patriarchy Joachima żywcem spalony. To „autodafe“ odbyło się w pierwszych latach panowania Piotra Wielkiego, który — jak wiadomo — zapragnął Rosję „zeuropeizować“.

Naogół Piotr nie posługiwał się w kwestjach religijnych podobnymi metodami. Raczej sekciarzy wystawiał na urągawisko. A więc raskolników, którzy nie chcieli poświęcać brody, zmuszał do opłacania wysokich danin, lub sekciarzy zmuszał do noszenia hańbiących znaków na ubraniach i t. d. Raz tylko skazał kacerza na spalenie na stosie.

Niejakiego Toma wszedł pewnego dnia do cerkwi i wygłosił przemowę, zawierającą okropne bluźnierstwa, poczem siekierą zaczął rozbijać wnętrza cerkwi. Piotr skazał bluźniercę i obrazoburcę na stos.

Toma spokojnie wysłuchał wyroku, sam wsunął prawą ręką w płonące kłody drzewa i do ostatnich przeblysków świadomości mijał przekleństwa na popiół i cerkiew. To było ostatnie spalenie na stosie w Rosji, dokonane na rozkaz władz.

Lecz mimo to stosy nie znikły z historii rosyjskiego kościoła i kultury. Tylko że nie władze paliły kacerzy, a oni sami obierali „autodafe“, jako najpiękniejszą zakończoną swą wędrówkę po ziemi.

Pierwsze takie „autodafe“ sekciarzy miało miejsce za czasów panowania carycy Elżbiety Pietrownej. Powstała wówczas sekta „filiponów“. Założyciel tej sekty, Filipon, pouczał, że nie ma innego cara, jak car w niebie, i niema innej hierarchji, jak hierarchja aniołów.

Kiedy sekciarzy poczęły władze prześladować, pouciekali w nieprzebyte lasy, pustkowia i t. d. Wreszcie rozszerzył się wśród nich szal masowy: ucieczka przed życiem na stos. Filipon oświadczył: „Tylko samobójstwo prowadzi do zbawienia. Tylko ogień może oczyścić duszę od brudu świata, ulegającego władzy Antychrysta“.

Pierwsze „autodafe“ odbyło się w ten sposób: pewien wieśniak wraz z żoną i dziećmi zamknął się w drewnianej, słomą krytej chacie, „prorok“ Filipon sam przyłożył łuczywo do strzechy; cała chałupa wraz z ludźmi spłonęła...

Nieławem wybuchła istna epidemia samobójstw między sekciarzami. Od morza Białego po Ural i śnieżne pustynie Syberji płonęły stosy. W okolicy Kargopolu jednego dnia uśmierciło się w ten sposób 240 osób, w Niżnym Nowogrodzie

około 600, w obwodzie ołackim około 3000 osób. Wreszcie sam Filipon z kilku tuzinami najwierniejszych zamknął się w chacie wiejskiej i znalazł w niej śmierć od ognia.

Następcą Filipona był Domician, który pewnego dnia wraz z całą gminą liczącą 1700 osób, spłonął. Potem był niejaki Saposznikow, który w pobliżu Tobolska swym zwolennikom otworzył „wrota do raju“ przy pomocy ognia.

Od 150 lat wciąż się powtarzają wypadki, już to na Białym morzu, już to nad Wołgą, już to na Syberji — że grupa sekciarzy w podziemnej jaskini się zamyka, wszystkie wejścia uszczelnia słomą i chrustem i podpaliwszy go wśród namienionych okrzyków ponosi śmierć.

Fanatyzm wśród sekciarzy jest tak

wielki, iż rzadko zdarzają się wypadki odstępstwa. Pewnego wieczora zebrali się „morelszczyków“ w podziemnym miejscu zboru, by dokonać samobójstwa. Żona jednego z nich pobiegła do policji, by uratować męża i dzieci. Na widok zbliżających się policjantów podpalił sekciarze szybko przygotowany poprzednio materiał palny i wołali: „Oto idzie Antychryst! Ponieśmy śmierć, byśmy żywcem nie dostali się w jego moc!“

Rosja nie zmienia się. Podobnie jak i dawniej tak i obecnie wedle przekonania sekciarzy Antychryst siedzi w Kremle: jako że dawniej zwał się carem, a teraz — komisarzem. I jak od 150 lat sekciarze również i teraz nie widzą innego schronienia przed Antychrystem, jak ucieczkę na stos...

Straszną katastrofą na jeziorze.

Przeładowany okręt idzie na dno pochłaniając ze sobą kilkadziesiąt ofiar ludzkich.

Dantejskim scenom na pokładzie przygrywa orkiestra okrętowa.

28 lipca na wielkim jeziorze Michigan w St. Zjednoczonych grupa wycieczkowiczów korzystała z wypoczynku i chłodziła się po strasznych upałach w mieście. Wycieczka miała miejsce na statku „Faworyt“.

Z niewyjaśnionych bliżej przyczyn statek nagle się przechylił,

wskutek czego dzieci, które właśnie bawiły się na pomoście,

wpadły do wody.

Zrozpaczone matki rzuciły się w nurty jeziora, by ratować tonące dzieciaki. Opanowani paniką pasażerowie stłoczyli się po jednej stronie statku, co tylko spotęgowało katastrofę.

Niemal wszyscy pasażerowie znaleźli się bowiem w wodzie,

mimo zarządzonej natychmiast akcji ratunkowej zaledwie dwadzieścia osób zostało wyratować. Załoga statku robiła, co mogła, dla zapobieżenia panice. Między innymi np.

orkiestra statku cały czas grała skoczną melodię jazzbandową, chociaż „Faworyt“ znalazł się już pod wodą.

Katastrofa

pochłonięła dwadzieścia sześć ofiar,

przeważnie kobiet i dzieci, których ciała już znaleziono. Początkowe śledztwo, zdaje się, potwierdza pogłoskę, jakoby mały ów statek był zbyt silnie obciążony, co właśnie spowodowało straszną tragedię. W każdym razie

kapitan statku został aresztowany

i władze zażądały bardzo energicznych dochodzeń co do tego, jakie właściwie były przyczyny tego wypadku.

Plug elektryczny.

Z Nowego Jorku donoszą o wynalezieniu przez inżyniera Hamiltona Rce z Pittsburga niezwyklego pluga elektrycznego, którego traktor wytwarza prąd elektryczny o nadzwyczaj sile napięcia.

Prąd ten przenika do ziemi oranej, niszcząc w niej wszelkie chwasty i roślinożerność, użyźniając jednocześnie grunt do tego stopnia, że ziarno, który zasianej na ziemi przez ten plug zoraną, rozwija się daleko szybciej, a cała roślina jest dwa razy wyższa, niż rosnąca na gruncie zoranym plugiem zwyczajnym.

Goryl wzięty za człowieka

Makabryczna pomyłka węgierskich włościan.

Jeden z wieśniaków maleńkiej wioski, położonej pod tem węgierskiem miasteczkiem, znalazł w głębokiej opuszczonej fosie za wsią napoty już rozłożonego trupa. Ofiara jakiejś domniemanej zbrodni tak niesłychanie była dziwaczna i sam fakt tak w tej cichej i odosobnionej wiosce niezwykle, że zaalarmował on swą sensacyjnością wszystkich jej mieszkańców.

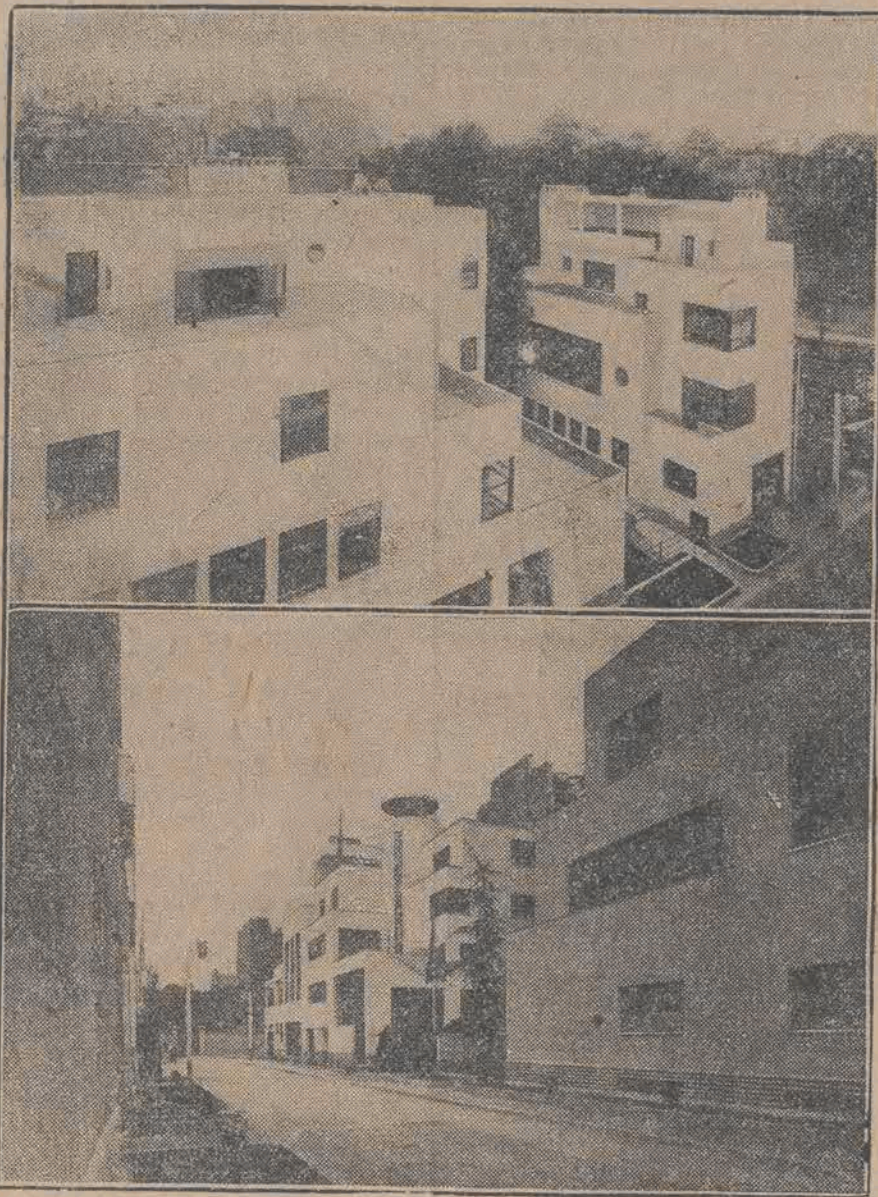
Przypuszczenia były najrozmaitsze, najwięcej jednak prawdopodobieństwa zawierało w sobie ogólnie zresztą przyjęte mniemanie, że jest to trup pewnego bogatego cudzoziemca, który przed niedawnym czasem, jako turysta odwiedził tę okolicę.

Dla ostatecznego wyjaśnienia sporu złożono dziwaczne te zwłoki na nosze i przetransportowano do pobliskiego miasteczka, gdzie złożono je w miejscowej policji.

Nie był to jednak trup owego cudzoziemca, ten bowiem przebywał jeszcze w dalszym ciągu Marmaroszu i cieszył się znakomitą zdrowiem.

Pierwszy rzut oka komisarza policji wystarczył, by poznać w obrośniętym cielsku sprowadzonego nieboszczyka, olbrzymiego goryla. Zagadka wkrótce wyjaśniła się nader prosto, małpa ta bowiem zdechła w wedrownej menażerii, która w swoim czasie odwiedziła miasteczko.

Najzabawniejszy w tem całym makabrycznym odkryciu jest szczegół, że chłopci, przed dostarczeniem znalezionej ofiary do policji, udali się z nią, dla określenia jej wyznania, kolejno do miejscowego księdza, a potem do rabina.

W Paryżu zostanie w tych dniach otwarta nowa ulica, która otrzyma nazwę od architekta p. Mallet Stevens. Domy, projektowane przez p. Stevensa, są całe z betonu i urządzone z wszelkim możliwym komfortem, przy zastosowaniu najnowszych wymagań higieny. Każdy z domów ma na dachu ogród, bramy wchodowe skonstruowane kulisowo dopuszczają światło do sieni, wreszcie bardzo oryginalne jest doprowadzone światło dzienne do mieszkań. Czytelnikom naszym dajemy fragment nowej ulicy.

— Nie może pan trafić do celu!... A w cywilu był pan podobno krawcem!... W jaki więc sposób trafiał pan nitką do igły?..

Rekrut: — Przecież nie trzymam igły w odległości 500 metrów od nitki!..

Letnik: — I pomyśleć, że to się nazywa „spokój na wsi“...

Chłopski Sinobrody

Miał żonę, trzy kochanki i urządzał orgje.

Podczas libacji młodzieńca jego żona zadała w obronie swej czci cios nożem brutalnemu wieśniakowi.

We wsi Brózewo pod Radomem rozegrał się krawy dramat miłosny.

50-letni Edmund Groza, gospodarz tej wsi, przed kilkoma miesiącami ożenił się po raz czwarty z szesnastoletnią Józefą Antoniakówną.

Skromna, cicha dziewczyna nie zaznała szczęścia w małżeństwie. Groza od pierwszego dnia wspólnego pożycia tyranił ją.

Józefa przyzwyczajona do pracowitego trybu życia nie mogła znieść orgii pijackich, które codziennie odbywały się w zagrodzie Grozy.

Wieczorami zbierały się u niego szumowiny z całej wsi, które bawiły się do świtu. Pijacy zwracali się do niej z niedwuznacznymi propozycjami, na co mąż absolutnie nie reagował.

— Ona jest jeszcze skromniejsza — pocieszał gości, gdy Józefa odwróciła się od nich z oburzeniem — ale nauczy się!

Mijały tygodnie. Józefa zmudziła się szybko wieśniakowi, to też wynajął sobie gospodynię i dwie służące, które zostały jego kochankami.

Żona była już na drugim planie i spełniała jedynie cięższe obowiązki gospodarskie.

Wieczorami musiała uczestniczyć w ordynarnych zabawach wraz z trzema niewiastami, które stale mieszkaly w zagrodzie, gdyż Groza biciem zmuszał ją do posłuszeństwa.

Podczas jednej z libacji goście Grozy upili się do utraty przytomności. Jeden z nich Józef Kołodziejczak rzucił się na Józefę, usiłując ją powalić na łóżko.

Młoda niewiasta uderzyła go w twarz.

— Ratuj mnie Edmundzie — zwróciła się do męża.

Ale Groza ani myślał o tem.

Wraz z swymi przyjaciółmi przysłał więc szamotaniu żony z Kołodziejczakiem.

Józefa nie mogąc sobie dać z nim rady pochwyciła ze stołu nóż i zamierzyła się na brutalą.

Walne zebranie właścicieli zakładów elektrotechnicznych.

Zarząd stowarzyszenia zakładów elektrotechnicznych zwołuje na nadchodzący wtorek, dn. dn. 9 b. m., o godz. 7 i pół wiecz. nadzwyczajne ogólne zebranie do lokalu „Hitachdu“ (Sienkiewicza 3/5).

Na porządku dziennym: 1) wybór zarządu, 2) sprawa konkurencji, 3) praktyka terminatorów, 4) sprawa robót instalacyjnych prowadzonych przez elektrownię łódzką, 5) wolne wnioski.

Te żywotne zagadnienia muszą być rozstrzygnięte, to też zarząd stow. zakł. elekt. wzywa wszystkich posiadaczy prawa wykonywania instalacji oraz zainteresowanych o liczne przybycie na zebranie, gdyż jedynie przy odpowiedniej ilości uczestników, w sprawach tych może być powzięta decyzja.

— Ani trochę dalej, bo zabiję — zawołała.

Kołodziejczak przeraził się i chciał się już cofnąć, lecz Groza dodał mu otuchy.

Ona jest głupiotka i nic ci nie zrobi, nie bój się jej!

Józefa padła na kolana przed mężem, zalewając się łzami. Groza był niewzruszony.

— Ani trochę dalej, bo zabiję — zawołała.

Kołodziejczak przeraził się i chciał się już cofnąć, lecz Groza dodał mu otuchy.

Ona jest głupiotka i nic ci nie zrobi, nie bój się jej!

Józefa padła na kolana przed mężem, zalewając się łzami. Groza był niewzruszony.

— Ani trochę dalej, bo zabiję — zawołała.

Kołodziejczak przeraził się i chciał się już cofnąć, lecz Groza dodał mu otuchy.

Ona jest głupiotka i nic ci nie zrobi, nie bój się jej!

Józefa padła na kolana przed mężem, zalewając się łzami. Groza był niewzruszony.

— Ani trochę dalej, bo zabiję — zawołała.

Kołodziejczak przeraził się i chciał się już cofnąć, lecz Groza dodał mu otuchy.

Ona jest głupiotka i nic ci nie zrobi, nie bój się jej!

Józefa padła na kolana przed mężem, zalewając się łzami. Groza był niewzruszony.

— Ani trochę dalej, bo zabiję — zawołała.

Kołodziejczak przeraził się i chciał się już cofnąć, lecz Groza dodał mu otuchy.

Ona jest głupiotka i nic ci nie zrobi, nie bój się jej!

Józefa padła na kolana przed mężem, zalewając się łzami. Groza był niewzruszony.

— Ani trochę dalej, bo zabiję — zawołała.

Kołodziejczak przeraził się i chciał się już cofnąć, lecz Groza dodał mu otuchy.

Ona jest głupiotka i nic ci nie zrobi, nie bój się jej!

Józefa padła na kolana przed mężem, zalewając się łzami. Groza był niewzruszony.

— Ani trochę dalej, bo zabiję — zawołała.

Kołodziejczak przeraził się i chciał się już cofnąć, lecz Groza dodał mu otuchy.

Ona jest głupiotka i nic ci nie zrobi, nie bój się jej!

Historia ucieczka o tem jak panna Genowefa fruwała i jak rozbiła sobie głowę o kamień.

Łódź, 7 sierpnia.

O godzinie jedenastej w nocy przyjeżdża córka Koryntu, Genowefa Wilczkiewicza wyszła z jakiejś restauracji. Kilkanaście kieliszków czystej dodało jej animuszu.

Stała przed bramą jakiegoś domu, nuciąc frywolną piosenkę. Jacyś dwaj młodzieńcy, będący również pod gazem, zwrócili na nią uwagę.

— Ładna jestem, co? — spytała ich, uśmiechając się zalotnie.

— A tak, ładna — odpowiedział jej jeden z nich.

— Słuchajcie, chłopczyki, ja chcę fruwać, jak aeroplan!

Młodzieńcy spojrzeli na się ze zdziwieniem.

— Wariacja jakaś — przypuszczali.

Panna Genowefa wytłomaczyła im jednak, iż jej zamiary dają się łatwo wykonać.

Chodziło o to, iż pragnęła, by podrzucili ją na rekach do góry.

Młodzieńcom ten projekt przypadł do gustu.

— Podrzucimy cię do pierwszego piętra — obiecali jej.

Kto wie czy potraficie? Mój Józek to jest silny chłop, on wszystko może, ale wy nie wyglądacie na takich!

Dwaj młodzieńcy reprezentowali jej swoje mięśnie i przystąpili do eksperymentu.

— Jeszcze raz — prosiła ich po chwili — jakże to przyjemne!

Po trzecim razie młodzieńcy byli już zmęczeni.

Panna Genowefa, osóbka o dość pokąźnych kształtach, nie chciała zeskończyć z ich ramion.

— Jeszcze chcę! — wołała.

I nagle stało się nieszczęście.

Spadła na chodnik, uderzając głową o kamień. Udzielono jej pomocy lekarskiej.

Szukał syna Aleksandra

znalazł przyjaciela Aleksandra

upił się z nim i pobił.

Łódź, 7 sierpnia.

Przed kilku tygodniami zbiegł z domu rodzicielskiego z jednej z wiosek pod Zduńską Wolą 16-letni Aleksander Warkocz. Ojciec nie mogąc przeboleć jego ucieczki, szukał go w okolicznych lasach, lecz nie natrafił na ślady zbiega.

Aż oto przed kilku dniami zawitała do jego wioski jakaś kabalarka, która za opłatą dwóch złotych zobowiązała się mu wskazać miejsce pobytu Aleksandra.

Stary Warkocz opłacił jej „takse czarodziejską“.

Staruszka rozpoczęła wróżbę przy pomocy kart, poiofu i roślin.

— Pojedziesz do Łodzi — rzekła mu — staniesz na dworcu kaliskim i zawołasz trzykrotnie Aleksander, a wówczas ujrzysz swego syna.

Nalwany kmiotek zastosował się do jej wskazówek. Daremnie jednak wzywał swego syna na dworcu kaliskim. Aleksander nie zjawił się.

Ojciec stracił wiarę w przepowiednię kabalarki.

Ponieważ do odejścia pociągu miał jeszcze kilka godzin czasu, postanowił „zalać robaka“.

W knajpie spotkał Aleksandra, ale Kolnika.

Warkocz, będąc pijanym, niewiedząco z jakiego powodu pokłócił się z p. Kolnikiem i pobił go tak dotkliwie, iż musiano doń wezwać pogotowie.

„Jubilerka“

z ul. Wschodniej zainteresowała się policja.

Na placu targowym przy ul. Wschodniej 2 w przeciagu kilku ostatnich dni jakaś niewiasta sprzedawała złote naszyjniki i pierścionki po bajecznie niskiej cenie.

Sprzedawczynią zainteresowała się wczoraj policja. Okazało się, iż biżuteria była wątpliwej wartości. Naszyjniki i pierścionki, były imitacją złota.

„Jubilerka“ Franciszka Jagodzińska (Drewnowska 37) pociągnięto do odpowiedzialności.

Nagły zgon.

W mieszkaniu własnym przy ulicy Zielonej 65 wczoraj zmarł nagle 49-letni Lejzer Fogel. Zgon stwierdziło pogotowie.

Trupa zabezpieczono aż do zejścia władz sądowo-policyjnych.

Powszechne, równe, tajne głosowanie na imieninach p. Kryszowa wywołało awanturę i bójkę.

Łódź, 7 sierpnia.

Huczne imieniny wyprawiał w tym roku p. Kryszow.

W skromnym jego mieszkanku zebrało się dziesięciu kolegów. Wódki i zakaś było pod dostatkiem.

Szczególnie serdecznym względem solenizanta był p. Kazimierz Brzeziński.

— Kocham się, Kryszowie kochany, — wołał on — bo zawsze masz dużo wódki!

P. Kryszow zacierał ręce z radości. Taki cudowny nastrój panował na imieninach.

— Słuchaj no, Kazimierzu, — zagadnął po chwili gościa — więc lubisz mnie doprawdy?

P. Brzeziński zamyslił się.

— Właściwie to ty jesteś wielka kanalia. Można jednak lubić nawet kanalię...

— Co?! Jak śmiesz mnie obrażać?

— Przepraszam, ale o tem wszyscy wiedzą! Spytajmy się zresztą tak licznie zebranych kolegów.

Goście milczeli.

P. Kryszow, czerwony z oburzenia, zaciskał pięści.

Nieprzyjemny incydent być może nie zamąciłby zabawy, gdyby nie p. Brzeziński, który znów poruszył „zasadniczą sprawę“.

— Słuchajcie, koledzy — rzekł — ponieważ pijecie u Kryszowa, więc nie wypada wam przyznać, iż jest on draniem i kanalią. Rozumiem to i proponuję zarządzić tajne głosowanie. Kto się zgadza ze mną, niech napisze na karteczce słowo tak.

Rozległy się głośne protesty. Kryszow wskazał drzwi zwolennikowi metody parlamentarnych.

Ponieważ Brzeziński nie chciał się ruszyć z miejsca, pochwycił go za kołnierz i wyprowadził na klatkę schodową.

— Pojdiesz do domu? — spytał go.

— Nie, kanaliu!

— A więc masz za swoje!

I zepchnął go ze schodów.

Brzeziński, który doznał cięższych pośluczeń, nie puścił tego planem.

W rezultacie Kryszow znalazł się przed sądem, który skazał go na 2 dni aresztu.

Nocną transakcję ze skradzioną garderobą

udaremniał policjant, aresztując dzentelmena Otto Wirena.

Łódź, 6 sierpnia.

W knajpie przy kieliszku Otto Wiren zapomniał o wszystkich swych zmarzwiniach. W gronie wesółych kompanów czas mijał szybko, to też zdziwił się bardzo, gdy właściciel lokalu oświadczył mu, iż jest już godzina dwunasta, wobec czego zamyka restaurację.

Wiren nie miał ani grosza. Jego koledzy również nie posiadali przy sobie gotówki.

Po krótkiej poufnej konferencji oświadczył restauratorowi, iż Wiren pójdzie do domu po pieniądze.

— Za kilkanaście minut ureguluję rachunek — zapewnili go.

Ale Wiren, niestety, w domu również nie miał gotówki.

Spakował więc do worka garderobę p. Lorowskiej u której mieszkał i

wymknął się cichaczem z mieszkania.

Pijany młodzieniec usiłował w nocy spieniężyć skradzione suknie, lecz nie mógł na ulicy znaleźć amatorów.

Po chwili, gdy z jakimś przechodniem doszedł już do porozumienia i prezentował mu kilka sukien oraz batystowe dessous, zainteresował się nim policjant.

Wiren porzucił skradzione rzeczy i zbiegł.

Przyłapano go jednak po upływie kilku minut i sprowadzono do komisariatu.

Podczas dochodzenia przyznał się do wszystkiego.

Wczoraj znalazł się on przed sądem, który ze względu na to, iż Wiren był już karany za kradzież, skazał go na rok i sześć miesięcy więzienia.

— Czy umie pan grać na skrzypcach?...
— Nie wiem... Nigdy jeszcze nie próbowałem...

Krótko i węzłowo.

Ćwicz się w mieszkaniu poglądów politycznych, a dojdiesz kiedyś w ten sposób do przekonania własnych.

Polityka to gra, uprawiana na prowincji dla rozrywki, lecz w stolicy na serio i o wielkie stawki.

Najpiękniejszą chwilą miłości jest, gdy wstępujemy na schody.

Cierpieć zarastają ścieżkę przyjaźni, jeśli się nią często nie chodzi.

Są cnoty, których praktykować nie zna, gdy się nie jest bogatym.

Kot nie pieści człowieka, lecz gładzi tylko o niego samego siebie.

Sztuka to królestwo ludzi leniwych. Pośpiech stwarza miernotę.

Ojciec kobieta zaczyna spostrzegać, że jest uczciwa — jest już na złej drodze.

Często samo tylko małżeństwo przekładza dwójgu ludziom do szczęścia.

Milczenie jest doskonałą metodą wywikłania się z trudnych sytuacji, posiada ono wszelkie cechy kłamstwa, ale jest bezpieczniejsze.

Łatwiej być dobrym dla wszystkich niż dla kogoś jednego.

Sam już fakt przewagi liczebnej kobiet nad mężczyznami usprawiedliwia w pewnej mierze wszelką niewierność.

Smierć najbardziej nowoczesnej kobiety.

W zeszłym tygodniu zmarła w Paryżu osoba, która przed wojną w tamtejszych kołach towarzyskich grała rolę pierwszorzędną i dopiero w ostatnich latach dziesiątku wycofała się zupełnie z życia. Była to malarka, Ludwika Abbe-ma, towarzyszyła i przyjaciółka Sary Bernhardt; towarzyszyła ona stale wielkiej artystce w jej podróżach po świecie.

Niemal wszystkie portrety Bernhardt malowane były przez Abbe-mę. Nie to jednak wysunęło ją na czoło i uczyniło kobietą najbardziej nowoczesną, owszem, zwróciła ona na siebie uwagę tem, że w ostatnich latach nawet na ulicę wychodziła po męsku ubrana z krzyżem Legji honorowej na piersi. Była też pierwszą paryżanką, która obciąła włosy i ukazywała się z główką a la garconne w najlepszych towarzystwach już od r. 1900.

Kobiety w mundurach policyjnych.

Łódź posiada pięć policjantek przy urzędzie sanitarno-obyczajowym. Prowadzą one skuteczną walkę z prostytutką i handlarzami żywym towarem.

Łódź, 7 sierpnia.

W ciężkiej walce zdrowej części społeczeństwa z przestępcami kobiety odgrywają coraz poważniejszą rolę. Dziś już na całym świecie obok policjantów — mężczyzn spotykamy niewiasty, odziane w mundur policyjny, który jest dla nich tak samo symbolem świętego obowiązku, jaki spełniają w służbie dla społeczeństwa.

Mysł o utworzeniu specjalnych ka-

drów policji kobiecej kielkowała w różnych państwach, a szczególnie w Ameryce, oddawna, zastanawiano się jednak wówczas głównie nad tem jaką pracę będzie najwłaściwiej powierzyć kobietom — policjantom.

W Stanach — Zjednoczonych już od roku 1880-go zaczęto dozór nad kobietami uwięzionymi powierzać policjantom i mianowano w wielu miejscowościach naczelniczki więzień z tytułem dy-

rektorek policji. Ale dopiero w roku 1910-ym

mianowano oficjalnie pierwszą policjantkę amerykańską.

Było to w Los-Angeles. Pani Alicja Stebbins Wells była osobą wykształconą i znaną ze swej działalności społecznej. Nominacja jej zrobiła silne wrażenie w całym państwie. Obecnie policjantki sprawują swe obowiązki w 145 miastach amerykańskich.

W Anglii przyjęto do służby pierwsze policjantki w roku 1914-ym. Wyprawiono je na ulicę, polecając im

opiekę i dozór nad dziećmi, stawiając u wejścia do kin, kawiarni itp. Oddano im w opiekę dziewczęta bezdomne i występne, prostytutki itd.

W Szwajcarii policjantki zajmują się młodemi przestępczyniami, nieślubnymi matkami, niosą pomoc starcom itp. Sztokholm zatrudnia 6 policjantek.

W Niemczech policjantki pełnią częściowo służbę na ulicach, częściowo zajmują się nawracaniem upadłych dziewcząt.

Czechosłowacja ma 133 policjantki, których obowiązki i prawa nie różnią się niczem od praw i obowiązków policji męskiej. Policja w Pradze posiada sekcję kobiecą, której członkinie używane są wyłącznie do badania kobiet i dzieci zwłaszcza

w wypadkach przestępstw seksualnych. Dotychczas niema tylko policji kobiecej we Francji.

Mało ludzi może wie o tem, że u nas istnieje policja kobiega już od roku 1925-go

przy urzędzie sanitarno - obyczajowym.

W Łodzi przy urzędzie sanitarno-obyczajowym pracuje pięć policjantek, które nie mają jednak specjalnego umundurowania.

Do obowiązków policjantek łódzkich należy w pierwszym rzędzie doprowadzanie do kontroli sanitarnej

nieczystych prostytutek, pozatem policjantki na gruncie łódzkim toczą energiczną walkę z elementami które nierząd szerzą i wyzyskują.

Niemalą również zasługę kładą policjantki łódzkie na polu walki z handlarzami żywym towarem.

Walka ta jest niezmiernie uciążliwa i niebezpieczna. Dzięki ich niezmordowanej pracy uwolniono już wiele dziewcząt z rąk handlarzy, unieszkodliwiono wielu alfonsov i sutenerów, zamknięto ogromną ilość potajemnych domów schadzek,

ujawniono cały szereg przestępstw seksualnych,

przekazano sądom stręczycieli, handlarzy kokainą i pornograficznymi pocztówkami.

Zasługi ich są więc bardzo wielkie za co też należy się im uznanie całego społeczeństwa za ofiarną pracę na polu walki z prostytutką, tą największą plagą ludzkości i najboleśniejszą hańbą rodu kobiecego.

Zm.

— Po ślubie będę się codziennie klóciła z mężem...
— Dlaczego?
— Żeby otrzymać rocznie 365 podarunków przeprosinowych...

Wyrodney siostrzeniec udusił ciotkę za 100 szyl., które ofiarował mu wuj.

Wiedeń, 4 sierpnia.

Wiedeń był wczoraj widownią niezwykle ohydnej zbrodni. 25-letni drogi- sta Herman Jarosch

udusił swą 39-letnią ciotkę Annę Matz.

Wyrodney siostrzeniec omotał swą ofiarę powrosem i po krótkiej walce zarzucił jej na szyję pętlę, którą zacisnął.

Kiedy nieszczęśliwa ofiara wydała ostatnie tchnienie, Jarosch schwycił za torbę, w której znajdowały się pieniądze zamordowanej.

W tej samej niemal chwili został zaarrestowany przez policję,

która zaalarmowana rozpaczliwymi krzykami o pomoc natychmiast zjawiła się na miejscu zbrodni.

Przechwycony na gorącym uczynku Jarosch przyznał się do mordu rabunkowego, później jednak zeznanie to cofnął i oświadczył, że

zbrodnię popełnił pod namową swego wujka 41-letniego Gottfryda Matza.

Żył on źle ze swą żoną i obiecał Jaroschowi 100 szylingów nagrody za usunięcie jej.

Okoliczności tej niezwyklej zbrodni są następujące.

Wczoraj około godz. 3 i pół po południu do sklepu Matzowej przybyła pewna kobieta, która chciała kupić cukierki. Zastąpiła ona jednak drzwi od wewnątrz zaryglowane, a słysząc dobywające się ze sklepu jęki zaalarmowała posterunkowego.

Policjant zajrzał przez szybę w drzwiach do wnętrza i ujrzał tam człowieka szukającego coś w szufladzie sklepowej lady. Będąc przekonany, że do sklepu dostali się złodzieje zawezwał pomocy.

W tej samej jednak chwili ze sklepu wybiegł jakiś młodzieniec,

który rozpychając policję i tłum w błyskawicznym tempie pędził środkiem ulicy. Na skrzyżowaniu zastąpiło mu drogę dwóch posterunkowych, którzy z rewolwerami w rękach

zmusili go do poddania się.

Tymczasem, tym, którzy weszli do sklepu włosy zjeżyły się z przerażenia. Anna Matz leżała bez życia na podłodze z głębokimi ranami głowy i zacisniętą pętlą dookoła szyi. Szuflada, w której znajdowały się pieniądze była otwarta. W przyległym pokoju znaleziono

męża zamordowanej, który dostał ataku epileptycznego.

Jarosch, który po dokonaniu zbrodni w chwili gdy sięgał po pieniądze, został jak wiadomo, zauważony od strony ulicy przez policjanta, zdołał zaledwie zrabować 5 szylingów.

Podczas pierwszego przesłuchania, Jarosch oświadczył, że znajdując się w wielkich tarapatach finansowych, był bez wyjścia. Po zamordowaniu ciotki chciał

trupa jej powiesić na sznurze, aby upozorować samobójstwo.

W dalszych zeznaniach oświadcza jednak, że mordu dokonał nie wyłącznie z własnej inicjatywy i, że do zbrodni kilkakrotnie

namawiał go wuj,

który ze swą żoną żył w niezgodzie.

Gottfryd Matz jest inwalidą wojennym. Podczas służby frontowej nabawił się choroby nerwowej i żonę swą traktował brutalnie. Przed kilku dniami oświadczył Jaroschowi, że dłużej z żoną żyć nie może, i że da mu 100 szylingów jeżeli ciotkę swą zamorduje. Jarosch na propozycję tę

zgodził się,

przy sposobności jednak

postanowił również obrabować sklep.

Na skutek tych zeznań,

Matz został aresztowany pod zarzutem współudziału w zbrodni.

Przed tragicznym sklepem przy Mis-sindorf-gasse gromadzą się wciąż tłumy ludzi, którzy żywo komentują straszny wypadek. Zamordowana Anna Matz cieszyła się bowiem w całej dzielnicy wielką sympatią, podczas gdy jej małżonek w tym samym stopniu był pow-

szechnie nielubiany i znienawidzony.

Sąsiedzi na pierwszą wieść o morderstwie zaraz byli przekonani, że w sprawie tej maczał również swe ręce Matz. Zdołano stwierdzić, że w chwili gdy wyrodney siostrzeniec mordował swą ofiarę,

Matz znajdował się w przyległym pokoju

i z zimną krwią patrzył na to, jak żon-ginie pod razami opryska.

Aresztowanych przetransportowano pod silną eskortą do Łodzi, gdzie natychmiast wdrożono energiczne śledztwo, zmierzające do całkowitego wyświełlenia okoliczności, towarzyszących zbrodni w hotelu „Imperial”. (D.c.n.).

Bismark – twórca potęgi Niemiec

był ostatnim przedstawicielem metod politycznych starej dyplomacji.

W życiu prywatnym „żelazny kanclerz” był arogantem, żarłokiem i pijakiem.

Przysiągł, iż w ciągu swego życia wypije pięć tysięcy butelek szampana.

Emil Ludwig, znany autor pierwszych dzieł historycznych między innymi o Napoleonie i Wilhelmie II, dał nową książkę – tym razem o Bismarcku, która i pod względem naukowym i pod względem artystycznym nie ustępuje jego pracom poprzednim. Punktem jej wyjścia jest pewnik, że żelazny kanclerz przerażał o całą głowę swe otoczenie, nie wyłączając naturalnie ukoronowanej głowy Wilhelma II, który był człowiekiem małym i miściwym.

Niezaprzeczenie był Bismarck wielkim mężem stanu i wielkim dyplomata, lecz metody, jakich używał i punkt z którego na rzeczy patrzył byłyby już dzisiaj nie do pomyślenia. Był on może największym dyplomata swojej epoki, lecz był zarazem jej wyrazicielem ostatnim. Demokracja której nienawidził, którą pogardzał i którą przez całe swe życie zwalczał, przeżywa dziś wprawdzie swój kryzys, lecz w swym pochodzie, oświetlonym łunami pożaru wielkiej wojny, zniszczyła ona doszczętnie wszystkie te możliwości, metody i pierwiastki, które Bismarck po mistrzowsku żonglował.

Brutal i sceptyk.

Jako człowiek był on wysoce antypatyczny, grubzany, brutal, sceptyk z upodobania złośliwy. Gdy poraz pierwszy spotkał się z Joanną von Puttkamer, jako swoją narzeczoną, ta pokazała mu chusteczkę do nosa, na której jej przyjaciółki wyhaftowały białą różę, jako ozdobę symboliczną. Nie mówiąc ani słowa Bismarck wziął chustkę do ręki i z cinną krwią przytknął swe cygaro do białej róży, odjąwszy go dopiero wtedy, gdy ten znak dziewczęcy spłonął doszczętnie. Chciał tym sposobem zmanifestować pannie von Puttkamer swój wstręt do romantyzmu i swoją wolę, ażeby jego żona również jak i jej przyszły małżonek stała i pozostawała na gruncie ściśle realnym.

Miał olbrzymi apetyt, ale jeść nie umiał. Nie był to wykwinny wielbiciel stołu, nie znalazł się na winie, będąc popołitym żarłokiem. Bywały wypadki, gdy połykał 150 ostróg przed rozpoczęciem właściwego śniadania. Ulubionymi jego potrawami były potrawy ciężkie i tłuste.

Wiadomo jest, że połykał jaja czające bez liku, że je wsuwał dopóki były na talerzu. Lubił potrawy ostre i słone, które wzbudzały pragnienie. Przysiągł w swoim czasie, że wypije w ciągu swego życia pięć tysięcy butelek szampana i bardzo jest prawdopodobne, że słowa dotrzymał. Będąc już starym, schorzałym podagrykiem zajął się jeszcze kawiorami, ażeby wzbudzać pragnienie i

gasić je następnie kielichami. Jego lekarz nadworny doktor Schweininger przerażony tą masą niezdrowych potraw, które wbrew jego nakazowi spożywał, stracił wreszcie cierpliwość. Opuścił go pewnego dnia mówiąc:

— Od dzisiejszego dnia może wasza wysokość korzystać z pomocy ale weterynarza.

Bismarck obrzucił go wzrokiem zdziwionym, ale niezbyt rozniewanym. Ani jednego kufła nie pił odtąd mniej.

Nie oszczędzał nawet członków rodziny carskiej.

Myślałby się kto by przypuszczał, że żelazny kanclerz trawił wszystko to, co pożerał i że jedynie Alzacja i Lotaryngia obciążały jego potężny żołądek. Tak nie było. Żelazny kanclerz wbrew swemu przewiskowi był człowiekiem nie słychającym nerwowym, a nadużycia jego żarłocstwa powiększały naturalnie tę nerwowość. Cierpiał na straszną bezsenność, w czasie której przyszłość rysowała się przed jego wzrokiem w barwach niesłychanie ponurnych. Po bezsennej spędzonej nocy wstawał z łóżka rozbity i wściekły, a gniew jego wylewał się na głowy pierwszego z podwładnych który mu się pod rękę nawijał.

Jego gniew nie oszczędzał nikogo nawet rodzonych dzieci i członków rodziny panującej.

Postępowanie Wilhelma II w stosunku do założyciela niemieckiego imper-

jum było karygodne, lecz z drugiej strony arogancja Bismarcka, jego wyniosłość i jego cynizm niesłychany, którym biczował idealizm młodego monarchy musiały wytrącić go z równowagi. I Wilhelm II był człowiekiem innej epoki, ale w innym rodzaju, który nie był rodzajem Bismarcka. Bismarck przeciwko Wilhelmowi II to była walka średnich wieków przeciwko wiekom średnim; była to walka ducha feodalnego z duchem romantycznym. Obydwa bankrutowali.

Ponieważ Bismarck był człowiekiem innych czasów, więc nie mógł stworzyć dzieła trwałego. Wierzył tylko w dynastję rządzącą państwami; nie doceniał i lekceważył zasady narodowości, które wbrew jego zamierzeniom i woli natrątkowały na całym kontynencie europejskim, wyniosłszy z wielkiej wojny nowe oblicze. Lecz chociaż Bismarck z całej swej siły opierał się rozwojowi demokracji w dzisiejszym jej rozumieniu i postaci trudno jest nie podziwiać tej jasności wzroku, jaką posiadał na polu polityki międzynarodowej.

Bismarck, jako dyplomata.

Ostatni największy gniew ogarnął Bismarcka w r. 1896, gdy carska Rosja zawarła swoje małżeństwo z rozumem z republiką francuską. Wrogi mu dzienniki gwałtowały, że ten aljans, tak dla Niemiec niebezpieczny był koniecznym następstwem złej polityki kanclerza. To oskarżenie uderzało tak widoczną niesprawiedliwością, że stary pustelnik

z Friedrichsruhe raz jeszcze wyszedł na arenę publiczną, aby stwierdzić prawdę. Dowiedzieć jej nie było trudno. Przecież Bismarck był autorem sławnego traktatu o reasekuracji, który przyspieszył jego upadek, lecz miał na celu przeszkodzenie carom rosyjskim wyciągać rękę ku innym mocarstwom. Bismarck mógł z łatwością dowiedzieć, że autorem niepowodzenia dyplomatycznego na arenie polityki rosyjskiej nie był nikt inny tylko Wilhelm II.

W najwyższym stopniu nieprzyjazny Anglii, której liberalizmowi zarówno jak i radykalizmowi francuskiemu nigdy nie mógł strawić, Bismarck w sposób niesłychanie energiczny protestował jednak zawsze przeciw konkurencji niemiecko-angielskiej na morzu. Ten błąd olbrzymi był również dziełem Wilhelma II. I na polu polityki bałkańskiej wzrok Bismarcka był przezorniejszy i bardziej jasny: „stanęmy po stronie Austrii przeciwko Rosji” — oświadczył kanclerz tylko w tym wypadku, jeżeli Rosja zaatakuje, lub sprowokuje naszą sojuszniczkę wbrew traktatowi; lecz stanowczo odmówił przyjęcia udziału w wojnie przeciwko Rosji, jeżeli ta wojna wyniknie wskutek odruchów austriackich w Serbji. Dziś już nie ulega kwestji, że były to słowa rozumne i rozsądne o wiele bardziej rozsądne od paplaniny Wilhelma II, gdy mówił „o wierności namiarę Nibelungów”.

Wilhelm II uważał za swój obowiązek wypędzenie Bismarcka. Wypędził go, a wraz z nim wygnał i zdrowy sens z polityki niemieckiej.

Malowniczy widok alpejski na granicy włosko - szwajcarskiej.

Odezwa pisarzy rosyjskich.

Rozpacзлиwa odezwa pisarzy rosyjskich, pracujących w Rosji sowieckiej, a której najważniejsze ustępy podaliśmy też na łamach naszego pisma, wywołała, jak donoszą z Moskwy, wielkie zaniepokojenie wśród władz sowieckich, ze względu na to, że powtórzyła ją cała prasa europejska i amerykańska.

GPU, t.j. dawna czerezwyczałka, przdsiewzięła — jak donoszą z Moskwy — liczne rewizje w mieszkaniach pisarzy moskiewskich i petersburskich, oraz zarządziła surowe śledztwo.

Stan rozbudowy nowego boiska Klubu Turystów.

Na kupach gruzów i nieczystości zaturawiających w śródmieściu powietrze swemi wyziewami, powstaje pierwszorzędną placówka sportowa.

Bez niczyjej pomocy i bez uciekania się do czyjejkolwiek ofiarności, wreszcie, bez najmniejszego tupetu i rozgłosu mistrz Łodzi, Klub Turystów wydzierżawił i otoczył nowym parkanem plac, który był rozsądkiem zarządków w śródmieściu.

I oto na kupach gruzów i nieczystości, przed trzema miesiącami rozpoczęto mozolną pracę, t. zw. systemem gospodarczym. Po oparkaniu przystąpiono natychmiast do niwelacji. Była to praca ciężka, gdyż nie wszystek materiał znajdujący się na tym, stojącym wiecznie pustym placu na rogach Nawrot i Wodnej nadawał się pod boisko.

Ogromne stopy śmieci i rumowiska trzeba było rozkpywać i wywozić. Doły z cuchnącą w nich wieczną wodą i spływającym do nich z sąsiednich posesji kałem i nieczystościami trzeba było zasypać.

Początkowy projekt połączenia nowego boiska ze starym musiał ulec zmianie, gdyż okazało się, że właściciel starego boiska nie chce go Turystom wydzierżawić, na wymagany, względnie możliwy do amortyzacji wkładów okres czasu.

To też cała praca ograniczyła się tylko do nowego terenu. A szkoda wielka, gdyż oba boiska złączone razem i odpowiednio rozbudowane stworzyłyby placówkę wspaniałą.

Stan rozbudowy w dniu dzisiejszym posunął się już bardzo daleko, tak, że całe boisko, najpóźniej w czerwcu 1928 r. zostanie oddane do użytku.

Boisko dla piłki nożnej, jest już od 6 tygodni gotowe, rośnie na nim łoboda i różne zioła, gdyż dopiero wczesną wiosną zostanie ono nawiezione sztucz-

nym nawozem i będzie posiana na niem szlachetna, używana na boiskach trawa. A tymczasem wyrównany teren pod wpływem opadów atmosferycznych i słońca dobrze i nawozi się sam. To też można być pewnym, że po posianiu na niem trawy, pokryje ona powierzchnię boiska ślicznym kobiercem.

Główny wjazd i wejście będą od ulicy Nawrot, a prócz tego jedno wejście z kasami znajdzie się również od ulicy Wodnej dla widzów, przyjeżdżających tramwajami ulicą Główną.

Wzdłuż parkanu od ulicy Wodnej znajdzie się pomieszczenie 6 kortów tennisowych, z których budowa pierwszego jest już ukończona.

Pomiędzy kortami i wałem dla stojących, mających pomieścić 7—8 tysięcy osób, będzie alejka, upiększona drzewami i zielenią, jak również wzdłuż wszystkich parkanów, boisko zostanie obsadzone i upiększone wieńcem drzew średniościennych i cienistych.

Od strony zachodniej stanie trybuna kryta z łozami, mogąca pomieścić 3—3500 osób. Trybunę zaś i wał dla stojących, dzieląc będzie od boiska 6-cio metrowej szerokości bieżnia dla pieszych, skocznie i t. p. urządzenia dla lekkoatletów.

Obok boiska znajdą również pomieszczenie urządzenia dla siatkówki i koszykówki.

Pod trybuną wybudowane będą szatnie z nowoczesnymi urządzeniami dla kąpiei, masażów i t. p. oraz magazyny na przybory sportowe i bufet.

Te wszystkie prace i budowle, mające na celu stworzenie w śródmieściu placówki nie tylko pożytecznej lecz i pięknej jednocześnie, pochłona, rzecz zrozumiała masę pieniędzy.

Wprawdzie boisko położone jest w śródmieściu i otoczone z trzech stron liniami tramwajowymi (ulice: Główna, Przejazd i Kilińskiego) będzie miało wielkie powodzenie u klubów nie posiadających boisk i dzięki temu będzie się ono szybko amortyzować. Nie mniej jednak należy z radością przyklasnąć projektowi, dbającemu o dobro klubu licznych członków Turystów, mającemu na celu już wkrótce zakupienie całego placu na własność.

W ten bowiem sposób powstałaby placówka sportowa, która przetrwać może niezliczone lata dziesiątki dla dobra i rozwoju sportu.

Z.

W przededniu amsterdamskiej Olimpiady.

Konieczność nawiązania kontaktu z zagranicą.

Wyjazd Ł.T.S.G. do Wiednia na mecz z Wackerem.

Bierzmy wzór od praktyczniejszej od nas zagranicy.

Od pół roku, t. j. od chwili rozłamu w polskim piśkarstwie zerwaliśmy zupełnie z zagranicą. Z pośród licznych czołowych polskich klubów sportowych jedynie Cracovia, mająca możliwość spotykania się z zagranicznymi drużynami korzystała z tej możliwości dosyć obficie. To też ona jedyna tylko może służyć za sprawdzian, czy polska piłka nożna kroczy naprzód, albo też upada.

Każdy jednak przyznać musi, że jest to niewystarczające. Stoimy przecież w przededniu amsterdamskiej Olimpiady, do której jedyna tylko i od kilku lat niepewna wiosna pozostaje nam, jako okres przygotowawczy.

Jest to stanowczo za mało i dlatego właśnie wskazanemby było, aby poszczególne polskie kluby, w nadchodzącym sezonie jesiennym skorzystały z zawartej ugody PZPN i PLPN i w wolnych terminach sprowadziły kilka drużyn zagranicznych.

Ryzyka nie widzimy w tem żadnego, a korzyść może być wielka. Materiałna bowiem stronę pokryje z pewnością zainteresowanie publiczności, która od 2 lat, żadnej zagranicznej drużyny nie oglądała. Korzyści zaś, jakiegoż ze spotkania z drużyną zagraniczną wyniosł polski sport piśkarski nie trzeba chyba podkreślać i udowadniać.

Na pociechę łódzkim sportowcom możemy już zakomunikować, że Ł.T.S.G. pertraktuje z wiedeńskim Wackerem, ale na wyjazd do Wiednia, dla rozegrania tam spotkania rewanżowego za porażkę, jaką Wacker w r. 1924 z Ł.T.S.G. w Łodzi poniósł. O terminie wyjazdu Ł.T.S.G. o ile ten dojdzie do skutku nie omieszkamy donieść.

O innych zaś klubach, któreby w tym kierunku coś robiły nie słychać. A tu czas już najwyższy i wkrótce może być zapóźno. Niedopuszczalnem bowiem jest, odkładanie takich imprez na późną jesień, gdyż wtedy kapryśna aura plata zawsze przykre figle.

Polskie piśkarstwo zmuszone będzie już to samą potrzebą skontrolowania własnych sił i podniesienia swej klasy gry do nawiązania kontaktu z zagranicą. Sądzymy więc, że tę potrzebę rozumieją w ten sposób wszyscy, jak my ją rozumiemy oraz jak ją zrozumieli naszaśiedzi.

Mamy tu na myśli Niemcy, którzy od szeregu lat, zwalczając zawodostwo, bojkotowali wszystkie zagraniczne kluby zawodowe prócz angielskich i wydali ostry zakaz grania z nimi.

Obecnie jednak w przededniu Olimpiady, dla zwalczania zawodostwa u siebie, niemiecki Z. P. N. wydał bardzo surowe przepisy, a z zawodowcami zagranicznymi postanowił grać.

W Niemczech zniesione wszystkie wydane w tym kierunku zakazy i ustalono już termin spotkania Berlin—Budapeszt na wrzesień b. r. Poszczególne zaś kluby, mają tylko obowiązek zgłoszenia każdego meczu z drużyną zawodową. To też zniesienie bojkotu, kluby niemieckie przyjęły z ulgą i korzystają z niego z właściwą sobie umiętnością i energią.

I takie postępowanie można dopiero nazwać zrozumieniem własnych potrzeb i powagi chwili a wprowadzenie tego zrozumienia w czyn przyniesie niemieckiej piłce nożnej nieobliczalne korzyści.

A kiedyż to u nas nastąpi? — prawdopodobnie wtedy, kiedy będzie już za późno. Do niedawna nasi piśkarze stali o całą klasę wyżej od piśkarzy niemieckich. Czyż więc potrzeba sprawdzenia tego stanu rzeczy, dziś, nie jest dosyć jasną?

Sprawa ta winna być natychmiast rozpatrzona przez powołane do tego czynniki i powzięte uchwały w czyn wprowadzone. Wzorujmy się na praktyczniejszej od nas zagranicy.

Z.

Reprezentacja drużyn żydowskich w Polsce

wyjeżdża na tournee po Ameryce.

Z zupełnie miarodajnego źródła dowiadujemy się, że w Krakowie toczą się obecnie wstępne miarodajne pertraktacje o zaangażowanie tamtejszej Makkabi względnie reprezentacji drużyn żydowskich pod nazwą Makkabi na wielkie tournee propagandowe do Ameryki.

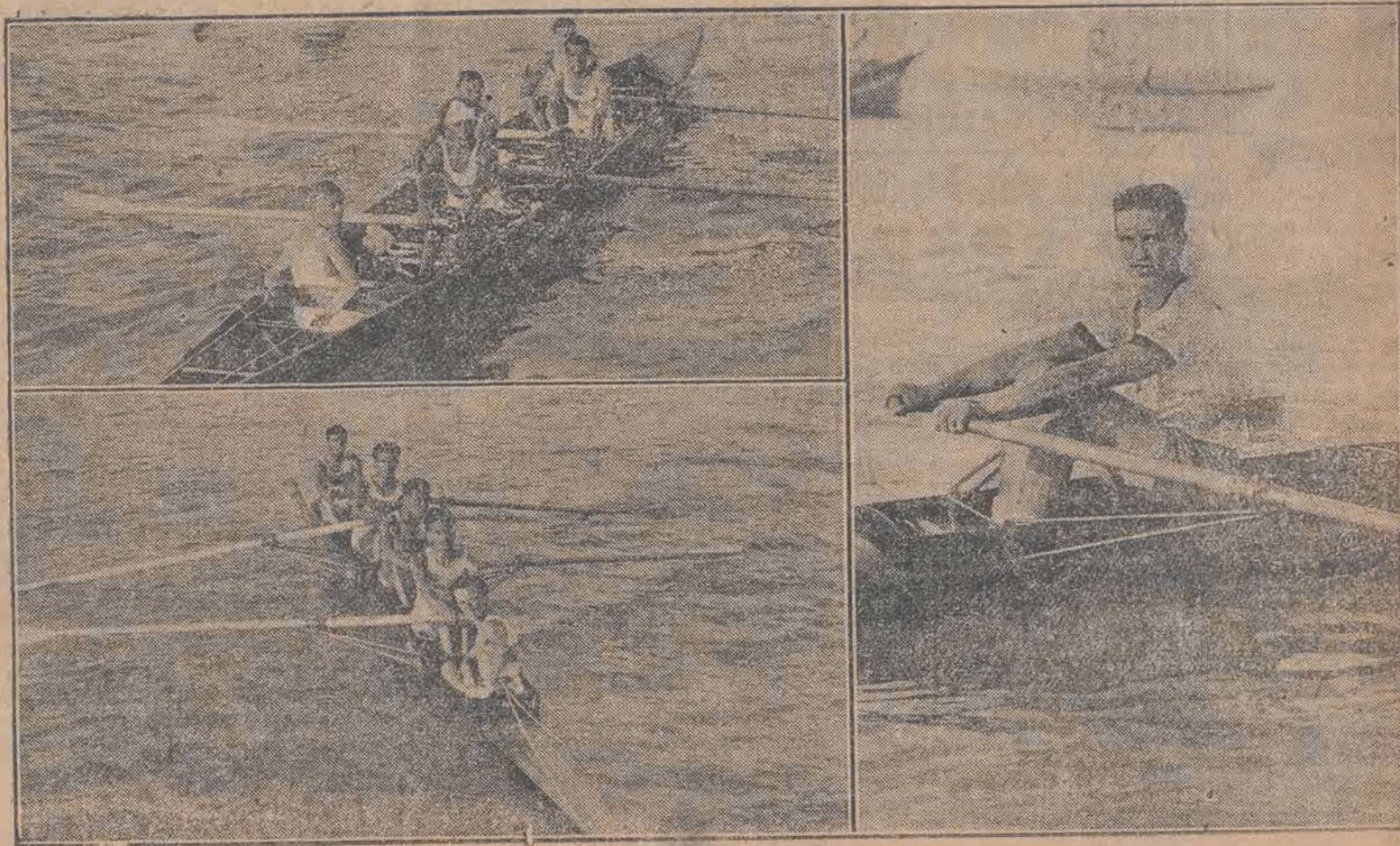
Jak się dalej dowiadujemy pertraktacje posunęły się już bardzo daleko i w niedługim czasie należy się spodziewać finalizacji umowy, pomiędzy przedstawicielem drużyn amerykańskich a delegatem drużyny polskiej. Według wszelkiego prawdopodobieństwa wyjedzie reprezentacja drużyn żydowskich pod nazwą Makkabi. Tournee powyższe przewidziane jest na pięć tygodni. Drużyna polska rozegrałaby kilka spotkań w większych miastach Ameryki.

Sędzia Bira prowadzi

zawody I. F. C. — Warszawianka.

Łódź, która dotychczas była ignorowana, jeżeli chodzi o prowadzenie zawodów w innych miastach, obecnie wybija się na czoło wszystkich arbitrow piśkarskich. A więc: Hanke, Reattig, Piotrowski, Danzygier, Marczewski, to chluba naszego grodu w sędziowaniu zawodów. Ani jednego żalu jakiegokolwiek klubu, ani jednego protestu przeciwko tym sędziom, nie założyły kluby. Obecnie dowiadujemy się, że również i p. Bira z OKS. Łódź, prowadzeniem zawodów we Lwowie w ubiegłą niedzielę zaskarbił sobie zaufanie KPS. i został na najbliższą niedzielę wyznaczony sędzią meczu IFC. — Warszawianka w Warszawie.

Z regat o mistrzostwo Włoch w Rzymie.

CASINO

Dziś i dni następnych?

Wielki dwugodzinny program!

Filmy sezonu 1927-1928.

VALENCIA

(Miłość hiszpańska!)

Wielki dramat z życia hiszpańskiego.

W roli głównej słynna i piękna

MAE MURRAY

Reżyser:

Dymitr Buchowiecki

słynny z obrazu „Białe Noce“

Początek przedstawień o godz. 1.30. pp.

Od g. 1.30 do 3-ej ceny wszystkich miejsc 50 groszy i 1 złoty.

JEDNA
KOBIETA
i ONI DWAJ

Porywający film, kreślący z pełnym realizmem mękę pięknej kobiety prześladowanej przez szantażystów.

W roli głównej

Hrabina Agn. Esterhazy

SPLENDID

NARUTOWICZA 20.

NARUTOWICZA 20.

Dziś i dni następnych!

Podwójny szlagierowy program!

MAŁA WŁASNEJ ZONY

niesłychanie interesujący dramat w 10 aktach, ukazujący niebezpieczeństwa grożące pięknej kobiecie, która pragnęłaby uczciwie przejść przez życie...

Wspaniała obsada: dawno niewidziana na ekranie

LUCY DORAINÉ

słynny

R. KLEIN-ROGGE

i t. zw. „szwedzki Valentino“ — przemily

NILS ASTHER,

bożyszcze kobiet całego świata.

TAJEMNICA WIELKOMIEJSKIEGO PAŁACU

Porywająca sztuka w 10 aktach według słynnej powieści Artura Landsbergera p. t. „Villa im Tiergarten“

Role kobiece spoczywają w rękach tak wybitnych artystek jak: głośna tancerka rosyjska

Elsa Krüger, Aud Egede Nissen

Role męskie odtwarzają:

Joe Marco, Charles Willy Kayser i inni.

Orkiestra symf. pod dyr. A. Czudnowskiego.

Sala mechanicznie wentylowana.

Od godz. 1.30 do godz. 3-ej ceny wszystkich miejsc:
50 groszy i 1 złotyDoktor
W. ŁagunowskiChoroby skórne
weneryczne
moczopłciowe.

Gdańska 42.

Przyjmuje:
od 9 do 10 1/2 r. od
1—2.45 pp. i od 8-9
wiecz.

powrócił.

Dr. STUPEL

Szkołna 12

Choroby włosów,
skórne, weneryczne
moczopłciowe.
leczenie promienią
Roentgena i lampą
kwarcową, przyjmuje
od g. 6-9 w.Dr.
Michał LIPSKI

ul. Wschodnia 65.

(Piotrkowska 46)

Telef. 3-51

powrócił

i przyjmuje w choro-
bach skórnych
wenerycznych i mo-
czopłciowych
od 2-ej do 5-ej pp.
i od 7 do 9 wieczDr.
S. LewkowiczChor. skórne wene-
ryczne i płciowe

Piotrkowska 12.

Tel. 55-52

Przyjmuje od 9—1

i od 6—8. Dla pań

do 4—5.

Dla niezamożnych

ceny lecznic.

LAUREATKA

moskiewskiego kon-

serwatorium

wznowiła lekcje
gry fortepianowejPrzyjmuje od 10-12
i od 2-5Wschodnia 72,
m. 19 m

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863-EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD
KEFIRU LECZNICZEGO
K. SIGALINY
WYPIĆ MOŻNA
NA MIĘDZC.
DOSTAWA DO DOMU
NA ŻĄDANIE
UL. NARUTOWICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4640.

Napisz do mnie!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli
cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, na-
pisz do mnie psycho-grafologa Szyllera—
Szkolnika, autora prac naukowych, redak-
tora pisma „Świt“, Wiedza Tajemna. Na-
deślij charakter pisma swój, lub zaintereso-
wanej osoby, zakomunikuj imię, rok
i miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdo-
wiec, ilość osób najbliższej rodziny, otrzy-
masz odemnie szczegółową analizę cha-
rakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia.
jak również odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Los
Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz
i od ludzi, z którymi się łączysz! Nie lękaj się z tym, co
ludzie zli i głupi mówią i piszą o mnie, gdyż ludzie ci
nigdy osobiście mnie nie znali i nie korzystali z moich rad,
lecz weź pod uwagę posiadane przeze mnie protokoły
i odezwij Towarzystwo Naukowych Warszawy, najwybitniej-
szych powag świata lekarskiego i poważnej prasy.

Wszystkim Czytelnikom „Expressu Wieczornego“
analizę wysyłam zamiast zł. 5,— tylko za 2 zł. Osobiście
przyjmuję od godz. 12—2 i 3—7 wiecz. Adresuj do mnie
Warszawa, Szyller-Szkolnik, Redakcja „Świt“, ul. Piękna 25.
Zeszyt pisma „Świt“ Wiedza Tajemna, oraz katalog nie-
zwykle ciekawej treści książek, wysyłam gratis, na prze-
syłkę załączyć znaczek pocztowy.

Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet denty-
styczny przy Górnym Rynku,

Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramw. pabjanickich)
przyjmuje chorych w chorobach wszyst-
kich specjalności od g. 10 rano do 6-ej
po poł. Szczepienie ospy, analizy (mo-
czu, krwi, płwocin etc.) operacje
opatrunki.

Porada 3 złote. Wizyty na mieście

Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele
świetlne. Naświetlanie lampą kwarco-
wą. Roentgen. Zęby sztuczne, korony
złote, platynowe i mosty.

W niedziele i święta do godz. 2 po poł.

DR. MED.

SZARLOTA EIGEROWA
powróciła.

Lekarz - dentysta

F. Horowicz

przyjmuje w lecz-
nicy przy ul. Piotrkowskiej 294
codziennie od god-
2—7 wiecz

Dywan reperuje

Tkalnia sztucz-
na Piotrkowska 92.Kupuję opony For-
dowskie używa-
ne, nowe Zachodnia
55 portier Baumgart-
wskiego.

Potrzebny spółnik

lub spółniczka
do piwiarni. Wia-
domość, Zgierska 64

M. P. Piwnickiego

i piętro.

Dr. med.

S. KANTOR

Specjalista chorób
skórnych i wene-
rycznych i włosów
Gabinet Roentgena
światło-leczniczy

ul. Piotrkowska 144

róg Ewangelickiej

Tel. 29-45.

Przyjmuje: od 8-2

i 6-8. Dla pań od-
dzielna poczekalnia

od 5-6 pp.

wiecz.

POKÓJ
frontowyumeblowany, 2 ok-
na, do wynajęcia.

Piotrkowska 87,

m. 8. Obejrzeć mo-
żna 9—5.

Lezioni d'italiano

(conversazione,
grammatica, lette-
ratura) in-segna sig-
norina laureata in
lettere

Tel. 39-85 dalle

9—1 e dalle 5—8.

2 pokoje

nadające się na bio-
ro z mieszkaniamii telef. w śródmie-
ście

poszukuje

Wiadomość:

telefon 25 35

od 12—2 pp. d

WYCINAJCIE ADRES! WYCINAJCIE ADRES!
gdzie można dostać o 30% TANIE UBIORY MĘSKIE,
DAMSKIE I DZIECIENNE. —
z własnego i powierzonego towaru.
Pracownia na miejscu Z. ZALCMAN, Główna 24.
UWAGA! Urzędnikom na raty.

Prenumerata

W Łodzi zł. 4.00 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł.
miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. —

Odniesienie do domów 40 groszy.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49.

Telefony redakcji 27-24, 36-43, 36-44

Telefon administracji 22-14 — — —

Godziny przyjęć redakcji 6—7

po poł. Rękopisów niezamówio-
nych nie zwraca się.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE:
40 groszy za wiersz milimetry (na stronie 4 szpalt). Zareczynowe i zaślubin, pe-
tekście 10 zł. Zamiejscowe o 50 proc. Zagr. o 100 proc. drożej. Za terminowy druk
ogłoszeń administ. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najm. 50 gr.
Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej